A°. 1825.

ARNHEMSCHE COURANT

Zaturdag den 2. Julij.

Deze Courant, die geregeld 3 maal in de week verschijnt, en wel op *Dingsdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, wordt, voor den prijs van *f* 2 : 50 in de 3 Maanden, uitgegeven bij de Heeren *M. Schoonenzeld en Zoon* te *Amsterdam*; *A. J. van Weelden* en *W. K. Mandemaker* te *'s Gravenhage*; *M. Wyt* te *Rotterdam*; *H. Costen* te *Alkmaar*; *J. Kloit Jr.* te *Brielle*, en verder alom in het geheele Rijk bij de voornaamste Boekhandelaren en aan alle Postkantoren, tegen denzelfden prijs.

NOTIFICATIE.

De GOUVERNEUR *ad interim* der PROVINCIE *GELDERLAND*.

Brengt, bij deze, ter kennis van de ingezetenen der Provincie, dat door Zijne Excellentie den Heer Opperjagermeester, Opperhoutvester voor de noordelijke Provinciën, in overleg van Hun Edel Groot Achtbare, Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, is bepaald geworden:

1°. Dat de jagt op *Ganzen*, *Eenden* en *Watersnippen*, voor dit jaar zal geopend worden op Maandag den 18. Julij aanstaande.

2°. Dat deze jagt alleen en bepaaldelijk geopend is en uitgeoefend mag worden op het water langs de stranden en oevers van van meeren, plassen en rivieren, mitsgaders op lage moerassige gronden, en dat wel speciaal die jagt gesloten blijft in en langs de bosschen, alsmede op de bouw- en weilanden, tot het gewone jagtveld behoorende.

En, opdat niemand hiervan eenige onwetenheid zoude kunnen voorwenden, zal deze alomme worden gepubliceerd en geaffigeerd, waar zulks gebruikelijk is, en voorts in de Arnhemsche Courant geïnsereerd.

Arnhem, *den* 23. *Junij*. 1825.

De Gouverneur voornoemd,
VAN HEECKEREN TOT KELL.

FRANKFORT, den 29. Junij.

Het dagblad van Rome deelt het volgende berigt mede, uit Corfu den 27. Mei: » Wij zijn van goederhand onderrigt, dat *Reschid*-pacha Missolunghi tweemalen geweldig heeft doen bestormen, maar dat hij door de Grieken teruggeslagen is. Het verlies is aan beide zijde zeer groot geweest.

Uit Triest wordt den 19. Junij het volgende gemeld: — Uit Claranza, op Morea, nabij Navarino, is een schip hier binnen geloopen, hetwelk brieven uit deze streken tot den 4. Junij brengt. Volgens dezelve, was het grootste gedeelte der vesting Modon, bij de bekende voorvallen op den 12. Mei, in de lucht gesprongen. Zoodra de inwoners den brand der schepen en de aannadering van den stoutmoedigen *Miauli* ontwaarden, vlugtte alles landwaarts in; de pacha van Modon en de voornaamste Turken zochten Coron te bereiken; doch werden onderweg door de Mainotten opgevangen. Modon is als eene gansch verwoeste plaats te beschouwen. *Ibrahim*-pacha bevindt zich thans te Coron."

LONDEN, den 25. Junij.

De commissie van onderstand voor de Spaansche vlugtelingen is gisteren vergaderd geweest, en heeft het besluit genomen, om het bedrag van den onderstand, welke zij aan deze ongelukkigen verleent, te verminderen, ten gevolge van een nadeelig slot van rekening der middelen van de commissie.

— De *British Press*, die van tijd tot tijd berigten mededeelde van eene nieuwe Spaansche geldleening, meldde eergisteren de aankomst van den heer *Almagro*, commissaris van Spanje, en den heer *Gregory*, agent der handelende partijen, te Londen, die van Parijs gekomen waren, waar hun verblijf had moeten gerekt worden, uit hoofde der zwarigheden, welke zich over hunne paspoorten hadden opgedaan.

Gisteren heeft er eene zamenkomst plaats gehad van den heer *Almagro* en de bankiers, bij welke men zich tot deze geldleening vervoegd had, en de *British Press*, hoezeer hij zeide, dat hij de voorwaarden van deze nieuwe negotiatie nog niet kon bekend maken, gaf echter te kennen, dat zij waarschijnelijk gunstiger voor de houders der oude schuldbrieven der cortes zouden zijn, dan men verwacht had. Dan heden voert hij eene geheele andere taal, en verklaart, dat de koning van Spanje deze schuldbrieven voor eene bagatel wil koopen, in de veronderstelling, dat de schuldeischers, uit wanhoop van meer te zullen bekomen, dezelve tot elken prijs zullen afstaan.

De dagbladschrijver vaart uit tegen deze handelwijze en spoort de houders aan, eene zamenkomst te houden en middelen ter handhaving hunner regten te beramen.

— Eenige Engelsche dagbladen hadden gemeld, dat zekere heer *Watt* aan lord *Darlington*, voor eene som van 9000 guinjes, zijn meest geliefd paard, voordeelig bekend onder den naam van *Memnon*, verkocht had. Heden komt de heer *Watt* op tegen dit ongegrond gerucht; hij is verontwaardigd op het denkbeeld, dat men hem in staat gelooft, zijnen klepper, *Memnon*, slechts de bagatel van eene ton gouds waardig te schatten; hij zou hem niet voor het dubbele dier som afstaan, vermits dit paard eenigermate als het eigendom van het publiek moet beschouwd worden, hetwelk hem steeds het levendigste belang betuigd heeft bij de wedloopen, waarop dit beroemde beest met zoo veel luister geschitterd heeft. Na de ophanden zijnde wedloopen intusschen, en als het publiek, provisioneel eigenaar van den schoonen *Memnon*, denzelven nog eens op zijn gemak zal hebben kunnen beschouwen, dan zal de heer *Watt* misschien tot eene smartelijke scheiding kunnen besluiten, tegen iets van meer belang dan 9000 guinjes. Dit alles wordt op de ernstigste wijze in de Engelsche dagbladen vermeld; en de Heer *Watt* zal waarschijnelijk zeer goed zijnen *Memnon* verkoopen.

— Een der nachtwakers, onder den naam van *watchman* bekend, heeft eene klagte ingebragt tegen den graaf van *Harborough*, die hij beschuldigt van geweldddadigheden, van zoodanigen aard, dat men dezelve eene poging tot manslag zou kunnen noemen. De edele lord, van eenen vriend verzeld, vermaakte zich met den slaap der goede burgers te storen, door een weinig voegend geschreeuw en gezang, ten half twee ure in den nacht, na het verlaten van eene lndruchtige vrolijke partij. De *watchman* wilde de geraasmakers tot zwijgen brengen, en hierin niet kunnende slagen, beproefde hij dezelven in hechtenis te nemen. De schuldigen vlugtten in een koffijhuis, waar de *watchman* hen volgde; hier ontving men den veteraan der stedelijke politie met geweldige slagen op het hoofd met een' pook. De pook, waarvan men zich bediend heeft, is bij het verhoor vertoond en was op verscheidene plaatsen gebogen. De bebloede *watchman* maakte alarm, en zijne makkers kwamen hem ontzetten; na een algemeen gevecht, waarin verscheidene vrienden van den graaf *Harborough* zich met tangen en vuurschoppen in de hand onderscheidden, heeft de wacht den aftogt geblazen.

De regters, die het verhaal der twee vechtende partijen hoorden, hebben aanvankelijk den nachtwaker berispt, omdat hij zonder verlof van den regter in een huis was gedrongen; maar de ongelukkige beambte bleef volhouden, dat men hem er had ingetrokken, toen hij op den dorpel van de deur wilde blijven staan.

De edele lord en zijne medgezel in het nachtzwerven, zijn alleen tegen het stellen van borgtogt in vrijheid gesteld. Zij zullen voor de aanstaande assises verschijnen, ingeval de klagte niet wordt ingetrokken; hetwelk in Engeland altijd kan geschieden, als de civile partij verklaart schadeloos te zijn gesteld, of om eenige andere reden van de vervolging afziet.

PARYS, den 27. Junij.

Men meldt, zegt een der dagbladen, dat alle pogingen van Spanje, om in Holland, tot elken prijs, eene geldleening te bekomen, van geen beteren uitslag geweest zijn, dan de vroegere in Engeland. Spanje gaat tegenwoordig gebukt onder drie bezwaren, te weten: 1°. het geheele verlies van Amerika; 2°. de verklaring van den koning van Spanje, om nimmer eene constitutie aan te nemen, en 3°. de inwendige toestand van Spanje. Hetgeen vóór deze daadzaken en de dagelijks toenemende ellende in Spanje kon verkregen worden, kan redelijker wijze thans niet meer gehoopt, noch zelfs gevoegelijk meer verzocht worden. Het gebrek en de wanorde zijn slechte aanbevelingen op de publieke markten van Europa, en die leer, waarover men zich t'huis beroemt en door zijne vrienden toegejuicht wordt, is geschikt om alle beurzen te doen sluiten; dit is juist hetgeen Spanje thans overkomt.

In Frankrijk hebben de redenaars *Ferdinand* VII, in naam der koningen en volken, hoog geprezen, dat hij de betaling der leening van de Cortes heeft geweigerd. Deze heeren vergisten zich; Amerika was deze dankbetuiging schuldig; want, indien de geldleening erkend ware, zou Spanje, evenzeer als andere staten, geldschieters hebben gevonden, en alzoo zou het eene groote expeditie naar Amerika hebben kunnen zenden en welligt zou alsdan nimmer de beslissende slag te Ajacucho zijn voorgevallen. Het is waar, Spanje heeft hare grondstellingen en den ouden lof van hare vrienden behouden; maar *Bolivar* is in bezit van Peru, en Amerika van de onafhankelijkheid gebleven. Amerika zal over haar lot niet ontevreden zijn. De koning van Spanje heeft verklaard, dat hij nimmer eenen regeringsvorm zou dulden, die in het minste het gezag zou te kort doen, dat God hem heeft gegeven. Deze verklaringen zijn bewonderenswaardig, wanneer de kassen gevuld zijn. Doch, als men de toevlugt moet nemen tot Engeland, waar de verkondigers van goddelijk regt in staatszaken worden opgehangen, wanneer men alle zijne wonden voor de bankiers van Holland en Frankrijk moet blootleggen, loopt men gevaar, lieden aan te treffen, die meer zigbare bewijzen vorderen, dan het goddelijke regt oplevert: door menschen uitgeoefend, die nieuwe geldleeningen zoeken, terwijl zij de oude weigeren te betalen: deze manier is niet zeer aanmoedigend.

Men heeft in Spanje vergeten op te merken, dat de geldleeningen gemakkelijker worden, naar mate men meer afwijkt van dat zoogenaamd goddelijke regt en tot eenen constitutionelen regeringsvorm overgaat; getuigen Engeland, Frankrijk en het koningrijk der Nederlanden; deze zijn de drie staten van Europa, wien de geldleeningen het gemakkelijkste vallen; deze gerijfelijkheid vermindert, naar mate men zich meester maakt van dit afgetrokkene en door het gezond verstand gewraakte regt.

De mogendheden, die de leer van Laybach verkondigd hebben, [illegible] [illegible], dan zij, die deze grondstellingen niet omhelsd hebben; maar daarenboven, welk crediet wil en kan een land hebben, dat binnen eenige weinige weken, nu eens onderworpen is aan de decreten van *Gonzales Rufino*, dan weder aan de ordonnantien van *Recacho*? Kan men sterker waarschuwing hebben, om zich te wachten voor alle aanraking met een land, hetwelk op deze wijze wordt bestuurd? Kunnen er droeviger en tevens onwelvoegelijker bekentenissen over deszelfs toestand gedaan worden? Het staat te bezien hoe men er zich uit redden zal. Trotsche woorden en het goddelijk regt brengen geen penning in de schatkist. Men moet leven en iedereen laten leven, dat is, al die men in het werk stelt en al wat men verteert moet men betalen. Spanje zal, zegt men, de toevlugt nemen tot eene gedwongene geldleening: heerlijke bron voorwaar! Men zou denken, dat zulks niet dan aan revolutionnairen paste; maar dan nog, wat zal eene gedwongene geldleening opleveren. In Spanje, waar men omtrent vele zaken onkundig is, weet men vooral niet, dat eene geldheffing den gewonen impost vernietigt, en men eindelijk noch het een noch het andere bekomt; dat eene eerste heffing er andere van denzelfden aard ten gevolge heeft, en dat er dan niets dan gedwongene leeningen overblijven, om de zaken gaande te houden, hetgeen onmogelijk van langen duur kan zijn.

Reeds sedert lang, zagen aandachtige waarnemers, dat dit onheil moest komen; het was blijkbaar, dat het lot van Spanje op eene geldleening berustte, welke onmogelijk was. Dit rijk was derhalve verpligt, toevlugt te nemen tot zijne eigene hulpbronnen, en deze waren te niet geloopen. Hetzelve is dus in denzelfden toestand, waarin het was vóór de eerste omwenteling; er is slechts één middel van behoud, eene geheele verandering, namelijk, van deszelfs regering-stelsel en de toetreding tot de staatkunde, welke in alle beschaafde landen gevolgd wordt; maar hoe kan men zulks hopen bij den geest, die in het land heerscht? Eene verergering is meer waarschijnlijk. Spanje zal bij voortduring beheerscht worden naar het verlangen van de partij, welke de bovenhand heeft; deze is alleen tot wreedheid gestemd; zij kent geen ander middel, om menschen te regeren; men kwelt dezelve; zij worden misbegd; men neemt nieuwe gestrengheid te baat; deze verwekt nieuwe misnoegdheid. Gij ziet wel, zeggen alsdan de bewerkers van dit alles, dat de menschen onverbeterlijke revolutionairen zijn. Haast u derhalve met groote strafbevelen. Deze mogen afschuwelijk, ongerijmd, onuitvoerlijk zijn, dit doet niets af; men heeft stellige voornemens en houdt vol. Er volgen groote onheilen en allerwege verheft zich weder de kreet, dat de revolutionairen er schuld aan zijn. Spanje is klaarblijkelijk in dit geval. De afgrond opent zich ten tweedemale en op dezelfde wijze als de eerste keer.

MILAAN, den 21. Junij.

(Een Engelsch ministerieel blad heeft dezer dagen gemeld, dat het plan van Oostenrijk bij het congres te Milaan, om een Italiaansch verbond op te rigten, afgesprongen was, door de ongezindheid der Italiaansche vorsten om daarin te treden, en dat voorts noch de zaken van Amerika, noch die van Griekenland een onderwerp van beraadslaging hebben kunnen uitmaken. Fransche dagbladen hebben onderscheidene bijzonderheden van dit congres medegedeeld, de eene min, de andere meer waarschijnlijk. Tegen deze laatsten is een artikel van het *officiele* dagblad [illegible] gerigt, hetwelk eindigt met de verzekering, dat alle [illegible] en ministers te Milaan zijn bijeengekomen, *om niets te doen*.)

„Wij zien in ons midden, zegt hetzelve, eenen monarch, die eene der schoone streken van zijn uitgebreid rijk is komen bezoeken, als een vader, die zich in het midden zijner kinderen begeeft en hunne welvaart geniet. Wij hebben vorsten, door de naauwste banden des bloeds en der vriendschap verbonden, die gelegenheid zich ten nutte zien maken, om zich bij den monarch, hun bloedverwant en vriend, te begeven. Wij hebben ook den keizer een' naburigen monarch, den bevrediger van zijn land en den vader zijner volken, zien gaan bezoeken. Wij bezitten hier een talrijk *corps diplomatique*, maar dit is hetzelfde, dat te Weenen resideert en den monarch, bij wien het geaccrediteerd werd, is gevolgd. Hoe smartelijk zulks ook voor eenige partijhoofden moge zijn, verzekeren wij, dat het nooit zake is geweest van een congres of van staats-conferentien te Milaan; dat het ook nooit zake is geweest van de vestiging van een Italiaansch bondgenootschap, of eene centrale Italiaansche inquisitie. De wijsheid der monarchen zal altijd hetgeen de partijen verzinnen, veronderstellen of hopen, logenstraffen."

BRUSSEL, den 27. Junij.

Een koning en eene koningin, van een der wilde stammen van Brazilien, [illegible] sedert verscheidene dagen, in de Kroon, op de Groote Markt, zien, voor den matigen prijs van 47 en 23 cents. Het opperhoofd van den stam heeft [illegible] in de wijze, waarop hij zich het aangezigt beschildert; maar zijne [illegible] te zijn op eene dubbele mismaaktheid, welke bij [illegible] van schoonheid is; dat is te zeggen, dat men van den onderdaan van 15 jaren af, door middel van een cirkelvormig stuk hout, in de dikte der beneden-lip gebragt, aan dit gedeelte een zoo buitengemeenen groei kan geven, dat hetzelve schier gelijkt naar eene kom, die men tusschen de tanden houdt. De ooren, ook onmatiglijk door een dergelijk middel uitgerekt, vallen met bevalligheid op de schouders dezer koningin, even als de slippen van eene muts, en ziedaar hetgeen men eene *Venus* noemt bij den stam der Botiendo's. Deze personen zijn zeer minzaam. De koning zingt, met eene schoone stem, een Braziliaansch lied op eene [illegible] wijs, en de glimlach der koningin moet in haar land buitengemeen genoegen geven aan hen, die zij daarmede begunstigt. Vele aanzienlijke lieden hebben hun reeds een bezoek gegeven, en men kan de vriendelijkheid niet genoeg prijzen van hem, die belast is, nopens de nieuwe souvereinen de verlangde inlichtingen te geven. De tusschen-bedrijven worden aangevuld met niet minder zeldzame dingen; onder anderen zeer schoone tamme vogels, welke aangeraakte, of door een uit het gezelschap met potlood geteekende kaarten raden en waarzeggen; vervolgens een volkomen wel bewaard hoofd van het wilde opperhoofd, die kapitein *Cook* op de Sandwichs-eilanden heeft gedood. Wij zouden haast vergeten te zeggen, dat, terwijl wij daar waren, de koningin de borst gaf aan de vrucht harer liefde, die wel eens zou kunnen uitroepen: *O, mama! wat hebt gij een grooten mond!* zonder den verschuldigden kinderlijken eerbied te kwetsen. Wij noodigen onze medeburgers uit, zich te haasten een schouwspel te komen zien, hetwelk waarschijnlijk niet weder zal te beschouwen zijn; want wij worden gedreigd, binnen veertien dagen de koning en koningin der Puris en der Botiendo's te zullen verliezen. (*Journal de Bruxelles.*)

ARNHEM, den 1. Julij.

Z. M. heeft tot Gouverneur der provincie Gelderland, in plaats van den heer staatsraad *J. C. E.* graaf *van Lijnden*, die op zijn verzoek eervol is ontslagen, benoemd den heer *W. H. A. C.* baron *van Heeckeren tot Kell.*

ARNHEM, den 2. Julij.

Het water is hoog in den Rijn aan de paal:

Den 1. Julij	1 El 3 Palm 5 Duim;	gewassen o D.	gevallen 5 D
Den 2. dito.	1 El 3 Palm 5 Duim;	gewassen o D.	gevallen o D

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.